

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych

Piotr Kozdrowicki

Streszczenie rozprawy doktorskiej

„Inflacja prawa w III Rzeczpospolitej. Perspektywa teoretycznoprawna i doktrynalna”

Promotor: dr hab. Łukasz Machaj, prof. UWr

Przedmiotem pracy jest próba kompleksowego ujęcia inflacji prawa w Polsce w latach 1989–2021. Tytułowe zjawisko, oznaczające nadprodukcję aktów normatywnych połączoną z generalnym spadkiem ich jakości, jest znane w literaturze oraz publicystyce, jednak nie doczekało się jak dotąd całościowego ujęcia. W rozprawie autor prowadzi obserwację ilościową powszechnego systemu prawa stanowionego w Polsce, skupiając uwagę na zmiennych takich jak: objętość Dziennika Ustaw, liczba ustaw i rozporządzeń wraz z częstością ich nowelizacji, obrót prawny aktów normatywnych oraz generalna szybkość legislacji. Ponadto szczegółowo analizuje trzy przekrojowe przykłady legislacji z różnych dziedzin prawa: działalności gospodarczej, samorządu terytorialnego oraz regulacji wokół pandemii COVID-19.

Autor stawia dwa zasadnicze pytania badawcze: o to, czy inflacja prawa jest zjawiskiem nieuniknionym oraz czy i w jaki sposób można ją ograniczać. Aby na nie odpowiedzieć proponuje szerokie spojrzenie na fenomen z dwóch perspektyw badawczych: teoretycznoprawnej i doktrynalnej.

Część odnosząca się do teorii prawa obejmuje pogłębioną analizę systemu prawnego III RP oraz kulturowych, ustrojowych i politycznych czynników decydujących o jego kształcie. Szczególną uwagę autor poświęca trzem zjawiskom charakterystycznym dla polskiej kultury prawnej, które opisuje jako kluczowe dla nadprodukcji prawa: paradygmatowi racjonalności prawodawcy, dominacji formalizmu oraz tendencjom socjotechnicznym w stanowieniu prawa. Część doktrynalna obejmuje najważniejsze wybrane nurty współczesnej myśli politycznej i prawnej, które stanowią punkt wyjścia do postulatów reform legislacyjnych. Autor omawia także wybrane przykłady działań antyinflacyjnych oraz deregulacyjnych wraz z ich efektami w poszczególnych państwach.

Podsumowanie prowadzi do wniosku, iż jedynym sposobem na uniknięcie nadprodukcji prawa jest stabilna polityka legislacyjna, opierająca się na rzetelnym przestrzeganiu mechanizmów oceny skutków regulacji, ale również nieustannej ewaluacji istniejącego prawa. Działania interwencyjne –

nawet jeśli ich celem jest ograniczenie regulacji w danym obszarze – paradoksalnie prowadzą tylko do dalszego przeregulowania.

Dysertacja składa się z wprowadzenia, czterech części merytorycznych oraz podsumowania. Jej istotnym rozszerzeniem jest aneks z zebranymi przez autora danymi empirycznymi dotyczącymi produkcji legislacyjnej w Polsce ostatnich trzech dekad. W pracy dominuje metoda analityczna (teoretycznoprawna), uzupełniająco zastosowano metody historyczną, dogmatyczną oraz komparatystyczną. Praca opisuje stan prawny na dzień 31.08.2022.

Wrocław, 3.10.2022

Piotr Kordowicki